

Kanta
tiät

Kanta

Kanta-tiätu
aalmugjesânáid

Noridõk-teâd meerlaid

Kanta-palvâlusah ráhtojeh tondiet,
ete tuu tiervâsvuotâ, pyereestvaijeem
já torvolâšvuotâ puáráničij.
Kanta-palvâlusâi peht
tiervâsvuotâhuolâttâs áámmátulmuin
lii eenâb äigi vuáijud
tuu aašij hoittáámân.

Kanta-palvâlusân vyerkkejuvvojeh tiäduh,
moh tust láá kirjejum
tiervâsvuotâhuolâttâsâst já apteekijn,
puátteevuođâst meid sosiaalhuolâttâsâst.
Omakanta-palvâlusâst tun uáináh
taid tiäduid jieš.
Tuu luvvijn meid tuu tipšoo
áámmátulmuuh uáinih tuu tiäduid.

Tipšo torvolâšvuotâ puárrán,
ko tuu tiervâsvuotâtiäduh láá oovtâ saajeest.
Ko tunjin meridum talkkáseh
já tutkámpuátuseh láá tuu
tipšoo áámmátulmui tiädust,
te siämmáalágánijd tutkámušâid
ij taarbâš ráhtid uđđâsis.
Äigi já ruttâ šiaštoo.

Maht Kanta-palvâlusah vaigutteh
tuu elimân? Luuvâ lase.

Omakanta-palvâlus lii aalmugjeessân viermipalvâlus

Omakanta-palvâlusâst tun uáináh tuu
tipšotiäđuid já taalhâsreseptijd.
Puátteevuodâst tun puávtáh keččâđ tobbeen
meid tuu sosiaalhuolâttâs äššigâstiäđuid.
Omakanta-palvâlus peht tun puávtáh
meid vuolgâttiđ reesept uđâdempivdem.

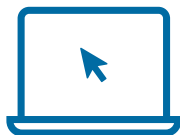
Jis tun poorgah tiervâsvuotân teikâ pyereestvajemân
lohtâseijee mittedmijd, árvuštâlmijd, kojâdâlmijd
teikâ täärhistmijd internetheiviittâsâi
teikâ moobiilheiviittâsâi peht,
te tun puávtáh puátteevuodâst vuorkkiđ
meid taid tiäđuid Omakanta-palvâlusân.
Tun puávtáh adeliđ love sosiaal-
já tiervâsvuotâhuolâttâs áámmátulmuid,
ete sij pyehtih keččâđ tuu tiäđuid.

Kii puáhtá kevttiđ Omakanta-palvâlus?

Omakanta-palvâlus puáhtá kevttiđ olmooš, kiást lii syemmilâš persovntubdâldâh.

Huolâtteijee puáhtá keččâđ palvâlusâst vuálá 10-ihásii pääрни tiäđuuid.
Paijeel 10-ihásii vyeliahásii tiervâsvuotâtiäđuuid já reseptij tiäđuuid huolâtteijee puáhtá pivedeđ tiervâsvuotâhuolâttâsâst teikâ apteekist tego ovdil-uv.

Návt tun čáládâtah Omakanta-palvâlusân

Moona čujottâsân kanta.fi.

Spokkâl puálu

Kirjauđu Omakantaan.

Puállu lii siiđo rievttispel paječievâst.

Kirjauđu Omakantaan

Tubdättät palvâlusân

Valjii vistig tubdättâmvyevi.

Tubdättâmvyevih láá

- paŋkkitubdättättâm (viermipaŋkkitubdâlduvâiguin)
- moobiilvisásmittem
- visásmittemkorttâ (šleđgâlâš persovnkorttâ)

Palvâlusân puáhtá tubdättättâđ meid Aalmugregisterkuávdáá mieđettem organisaatiokorttáin teikâ sosiaal- já tiervâsvuotâhuolâttâs áámmátkorttáin.

Tubdättättâm maŋa lekkâs Omakanta-palvâlus ovdâsijđo.

Luvvâ informaatio já adde tuu love, vâi tuu tiäđuid puáhtá anneeđ ävkkín:

1. Luvvâ vistig informaatio pyecceetiäđui kiävtust.
2. Adde love tiäđui keččâmân.
Talle tuu tiäđuid peesih keččâđ ulmuuh, kiäh tipšoh tuu.

Pyecceetorvolâšvuotâ puárrán, ko tuáhtáreh já tipšoooh finnejeh tiäđuid tuu tipšo várás älkkeht já šleđgâlii häämist.

Omakanta-palvâlusâst tun puávtáh meid kieldiđ tuu reesept- já pyecceetiäđui luovâtem. Tun peesah mutteđ taid asâttâsâid ađai tun puávtáh maŋeláá oppeet tipteđ tiäđui luovâtem, jis halijdah.

Laadâ tuu tiäduid

Valjii siijdo liiŋkâin,
ete maid tiäduid tun halijdah keččâđ:

- Jis halijdah finnid tiädu keerdijn,
ko lah iällám tiervâsvuotâhuolättäsâst,
te spokkâl **Terveystiedot**.
- Jis halijdah keččâđ
laboratoriotutkâmušâi puátusijd,
te spokkâl **Terveystiedot > Tutkimukset**
já valjii eellim peivimere.
- Jis halijdah laadđâđ tuu reseptijd,
te valjii čizetpel roobdâ
valjiittuvvâst **Reseptit**.

Omakantâ-palvâlusâst tun puávtáh keččâđ,
ete kost tuu resepteh láá kiedâvuššum.
Tun uáináh meid, ete kuus tuu tiervâsvuotâtiäduh
láá adelum Kanta-palvâlusâi peht.

Návt keejah, ete kost tuu reesept tiäduh láá kiedâvuššum

Resepteh:

- valjii reesept
- spokkâl vyeliroobdâst
Tietojen luovutukset.

Návt keejah, ete moos tiervâsvuotâhuolättâs ohtâdâhân tuu tiäduh láá adelum

Tiervâsvuotâtiäduh:

- valjii **Terveystiedot**
- spokkâl **Terveystietojen luovutukset.**

Vuolgât reesept uđâdempivdem Omakanta-palvâlusâst

Tun puávtáh vuolgâttid Omakanta-palvâlusâst reesept uđâdempivdem. Tun puávtáh pivdeđ uđâdem reseptist, mast lii jo ostum talkkâs. Jis reesept lii vyeimist kyehti ive, te tom puáhtá uđâdid 28 mánuppaje ääigi meridempeeivi rääjist. Eres resepteh puáhtá uđâdid 16 mánuppaje ääigi.

Tooimâ návt

- Valjii **Reseptit**
- Spokkâl **Reseptien uusiminen** -liiŋkâ
- Valjii reseptijd, maid halijdah uđâdid
- Spokkâl **Jatka**
- Valjii uđâdempivdem vuástávâldee
- Jis halijdah, te tun puávtáh adeliđ Omakanta-palvâlusân tuu puhelinnummeer. Tun finnih tekstâsavvâin tiäđu reesept uđâdmist.
- Tun puávtáh adeliđ tuáhtârân love, ete sun uázžu keččâđ meid tuu eres reeseptiäđuid.

Resepteh udâduvvojevoh táválávt
tuu jieijâd tiervâsvuotâhuolâttâsâst.
Omakanta iávtut,
ete udâdempivdem váldá vuástá
tot tiervâsvuotâhuolâttâs ohtâdâh teikâ tuáimee,
kote lii meridâm reeseept.

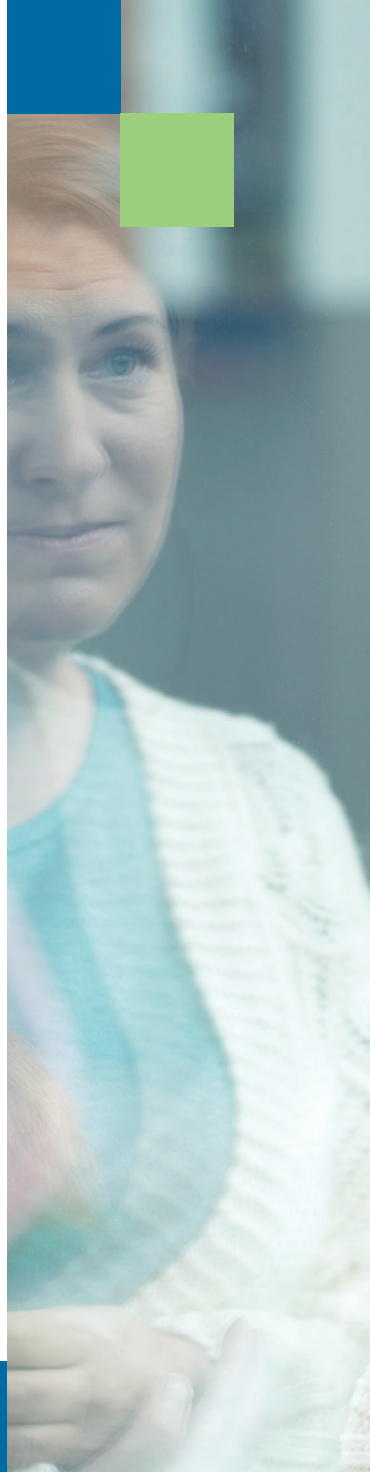
Jis Omakanta ij iávtut
udâdempivdem vuástávâldee,
te tun puávtáh valjiđ tom jieš valjiittuvvâst.
Vuolgât udâdempivdem ton ohtâdâhân,
mii västid tuu tipšooost.

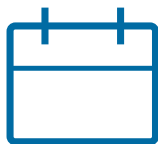
Räähti tipšotáátu já organluovâtemtáátu Omakanta-palvâlusâst

Vuorkkii tuu tipšotáátu já
organluovâtemtáátu Omakanta-palvâlusân.

Tipšotáátust tun puávtáh adelid
tuoivuid teikâ miärádâsâid,
moh kyeskih tuu tiipšon.
Tipšotáátu nuávditteh,
ko tun jieh innig jieš paste olgospyehtid
tuu táátu.

Organluovâtemtáátust tun mieđah
luovâttid tuu organijd teikâ
kođosijd tuu jäämmim maŋa
teikâ kiäldâh luovâtem.
Tiátu sirdâšuvá Omakanta-palvâlusâst
tiervâsvuotâhuolâttâsân.

Mon kuhháá tuu tiäduh čáittojeh Omakanta-palvâlusâst?

Šleđgâliih resepteh já taalhâsuástuh uáinojeh Omakanta-palvâlusâst 2,5 ive ton peeivi ráájist, ko resepteh láá čallum.

Tiervâsvuotâtiäduh uáinojeh Omakanta-palvâlusâst nuuvt kuhháá ko laahâ váátá.

Vyelgi meddâl torvolávt Omakanta-palvâlusâst

Ko jooskah kevttimist Omakanta-palvâlus, te čáládât olgos palvâlusâst **Kirjauđu ulos** -liiŋká peht.

Liŋkká lii siijđo rievttispel pajeroobdâst.

Kuorrii meid internet asáttâsâin

tiättur koskâmušto já siijđohistorjá.

Toopâ tast maŋa puoh laadđâmlaasâid.

Puoh Kanta-palvâlusah älkkeediteh aalmugjesânij eellim

Kanta-palvâlusah láá tuu juksâmnáál,
mon peri kuávlust Suomâ tun aasah.
Kanta-palvâlusâid kevttih
almos já priivaat
tiervâsvuotâhuolâttâs sehe apteekeh.
Kanta-palvâlusâi kevttim lii sijn
kenigâsvuotâ, mii lii asâttum laavâst.
Návt tuu pyecceetiäduh já reesepttiäduh
láá áámmátulmui iššeen,
ko sij tipšoh tuu.

Tuu Kanta-palvâlusân vyerkkejum tiäduh
kiedâvuššojeh lyetittetteht já torvolávt.
Tiäduid kiedâvušeh apteekeh sehe
sosiaal- já tiervâsvuotâhuolâttâs áámmátulmuuh.
Áámmátulmuin váttoo
tubdâttâttâm Kanta-palvâlusân.

Reesept

Puoh resepteh meriduvvojuh šledgâhäämist. Tun finniih pyecceeravvuu pääppár alne. Tast tun uáináh talkkâsij noomâid já meripittáravvuid.

Reesept lii vyeimist kyehti ive, jis vyeimistorroomâigi ij lah ráijejum. Kuávdášniärvádâhân vaikutteijee (PKV) já narkotiiktalkkâsij resepteh láá vyeimist enâmustáá ive.

Jis kiinii eres viäžžá tuu talkkâsijd apteekist, te sust kalgeh leđe fáarust tuu pyecceeravvuuh teikâ tuu Kela-korttâ. Jis tuu peeleešt ášástállee olmooš ocá talhâssajanmáávsu, te sun taarbâš tuu Kela-koortâ teikâ kirjálíi love, et tuu njuolgâssajanmáksutiäđuud uázžu kojjädiđ.

Ko tun adelah kirjálíi love ađai vâldikirje, te kiinii eres puáhtá porgâđ tuu peeleešt čuávvoov aasijđ:

- pivdeđ čuákánkiäsu talkkâsijn, maid tun kiävtáh
- pivdeđ, ete tuu reesept sikkoo, talle ko tun jieš innig taarbâš talkkâs
- pivdeđ, ete tuu reesept uđâduvvoov.

Tun puávtáh adeliđ kirjálíi love ovdâmerkkân päikkitipšo teikâ palvâlemtáálu pargei. Tast maŋa sun puáhtá tipšođ tuu reeseptaašijđ.

Kii uázžu keččâđ tuu reesepttiäđuud?

- Tuáhtár uázžu keččâđ reseptijđ, maid sun lii jieš čáállám.
- Apteek uázžu keččâđ reseptijđ, ko talkkâseh viäžžojeh.

- Tuu tipšoo tuáhtár teiká pyecceitipšoo puáhtá keččáđ tuu reseptijđ, jis tun adelah toos njálmálii love.
- Tuu lovetáá tuáhtár puáhtá keččáđ tuu tiäduid tuše etitiileest. SPIEKÄSTÄH: Jis tuáhtár meerrid PKV- já narkotiiktalkkäs reeseept, te sun puáhtá keččáđ toi talkkásij reseptijđ.
- Omakanta-palvâlusâst tun puávtađ kieldiđ, ete eres tuáhtáreh já apteekeh iä uáini tuu reesepttiäduid. Mušte talle, ete tun finniih tuu talkkásijđ apteekist tuše nuuvt, ete čááitáh pyecceeravvu teiká printtejum čuákánkiäsu reseptijn.

Syemmilâš reseptijn puáhtá viežžáđ talkkásijđ Viro apteekijn

Čohčuv 2018 tun puávtađ uástiđ talkkásijđ Virost syemmilâš reseptijn. Čuávvo ive meid viroliih pyehtih uástiđ sii reesepttalkkásijđ Suomâst. Puátteevuodâst álgá ohtsâšpargo meid Ruotâ staatáin. Čuávu ravvuid www.kanta.fi-sijđoi peht.

Pyecceetiädu arkkádâh (su. Potilastiedon arkisto)

Tiäduh tuu tipšomijn já tutkâmpuátuseh vyerkkejuvvojev Pyecceetiädu arkkádâhân. Jis tun adelah love, te tuu tipšoo tuáhtáreh já tipšoo oles Suomâst uáinih tuu oovdeb pyecceetiäduid. Návt tuu tipšon lohtáseijee tiätu jotá pyerebeht, ijge lah tárpu toohâđ siämmáid tipšomijđ já tutkâmušáid mangii. Omakanta-palvâlus peht tun keejah älkkeht tuu jieijâđ pyecceetiäduid.

Kii uázžu kevttiđ tuu pyecceetiäduid?

Pyecceetiädu arkkäduvvást orroo pyecceetiäduh láá ton tierväsvuotâhuolâttâs tuáimee kiävtust, kote lii vuorkkim tiäduid. Tiäđui luovâtmân eres tierväsvuotâhuolâttâs tuáimeid tarbâšuvvoo lope tust.

Lope lii vyeimist tuáistáázân já kiedâvuš puoh pyecceetiäduid, moh láá vuáhäduvvást já moh vyerkkejuvvoje toos. Tun puávtáh kuittäg rajijđ tuu tiäđui kevttim kieldimáin. Tun puávtáh keessiđ maasâd tuu love teikâ kieldim tierväsvuotâhuolâttâsâst teikâ Omakanta-palvâlusâst.

Omakanta-palvâlus Omatieto-vuárkká

Kanta-palvâlusân lii puátimin Omakanta-palvâlus Omatieto-vuárkká. Tom peht tun puávtáh čuávvuđ tuu pyereestvaijeem já vuorkkiđ toos tuu pyereestvaijeemtiäduid. Tun puávtáh vuorkkiđ palvâlusân ovdâmerkkân tuu vorrâtiädu já vorrâsukkâr mittedmij puátusijd, tavdâmerkkâárvuštâlmijd, târhismijd já jieštípšovuáváámijd.

Omatieto-vuárkká kiävttoo mottoom pyereestvaijeemheiviittâssáin, mon Kanta-palvâlus lii tuhhiittâm. Pyereestvaijeemheiviittâs puáhtá leđe moobiilpiergâsist (fiättupuhelin, tablet), teikâ tot puáhtá leđe tiäturáin kevttimnâál ohjelm teikâ palvâlus, ovdâmerkkân tavdâmerkkâárvuštállámkoijádállâm, mii tiävdoo internet-laadđâm peht.

Puátteevuodâst Omatieto-vuárhá
tiáđuid pyehtih kevttiđ meid
tuu tipšoo áámmátulmuuh
tipšo toorjân, jis tun adelah love.

Ko palvâlus lii puohâi kiávtust,
te tun puávtáh luuhâđ kevttimravvuin tárhibeht:
kanta.fi/omatietovaranto

Sosiaalhuolâttâs äššigâstiáđui arkkâdâh

- Párniperrui palvâlusah
- Pargoahasij palvâlusah
- Eliilâm ulmui palvâlusah
- Uáivádittehuolâttâs
- Vádulij palvâlusah
- Peerâvuoigâdvuodâliih palvâlusah
- Párnáisuojâlem

Vuossâmuuh sosiaalhuolâttâs tuáimeeh
vyerkkejeh jo äššigâsâi äššikiirjijđ
Sosiaalhuolâttâs äššigâstiáđu arkkâdâhân.
Čoovčâ 2018 rääjist meid eres almoliih
já priivaat sosiaalhuolâttâs tuáimeeh
pyehtih algâttiđ arkkâduv kiávtu.

Aalgâst arkkâdâhân vyerkkejum äššikirjeh
láá tuše ton ohtâdov kiávtust,
kote lii vuorkkim taid.
Manjeláá äššigâstiáđuuh láá meid
eres sosiaalhuolâttâs tuáimeh
kiávtust, jis tuu ášástállâmsaje muttoo.
Tuu tiáđuid piäsá uáiniđ tuše pargee,
kote kiedâvuš tuu aášijđ.

Puátteevuodâst tun puávtáh meid jieš keččâđ
Omakanta-palvâlusâst tunjin kyeskee
sosiaalhuolâttâs tiáđuid.
Taat palvâlus váldoo kiávtun
tolemustáá ive 2020.

Taalhâstiätuvuárkká

Taalhâstiätuvuárkká palvâl eromâšávt áámmátulmuid. Palvâlus ana sistees talkkâsist tiäđuud, moh láá tárbuliuh talkkâs meridem já toimâtem tááhust, tego tiäđuh talkkâs haddeest, sajanmäksimist já muulsáiävtulijn talkkâsijn. Taalhâstiätuvuárkká täähid siämmáálágán toimâvuovijd taalhâshuolâttâsâst já taha máhđulâžžân kvaliteetlii tipšo.

Kelain

Kelain heivee eromâšávt tuáhtárij já päniutuáhtárij priivaat kiävtun. Toin puáhtá ráhtiđ já uđádiđ reseptijd.

Uđđâ Kanta-palvâlusah

Kanta-palvâlusah ovdeduvvojeh ohtânmaanoost. Motomijn tiervâsvuotâhuolâttâs ohtâduvâin lii kiävtust **Puáris pyecceetiäđui arkkâdâh (su. Vanhojen potilastietojen arkistointi)**, mii älkkeedit laavâ vaattâm tiäđui arkkâdâhân vuorkkim. Taid tiäđuud ij peesâ uáiniđ Omakanta-palvâlusâst.

Ohtâ Pyecceetiäđu arkkâdâhân puáttee palvâlusâin lii **Koveamnâstuvâi arkkâdâh (su. Kuva-aineistojen arkisto)**. Palvâlusân piäijojeh koveamnâstuvah, tego röntgenkoveh já magneetkoveh. Koveamnâstuvâi arkkâdâh lii uáivildum tiervâsvuotâhuolâttâs áámmátulmui kiävtun.

Vuosätipšoçielgiittäs (su. Ensihoitokertomus)

puáhtá Kanta-palvålussáid
uđđá kevteejuávhu.

Ulmen lii, ete Kanta-palvålussáid
vyerkkejuvvoo vuosätipšoçielgiittäs
pyecceçielgiittäs uássin.

Vuosätipšoçielgiittäsah ráhtojeh
ovdâmerkkân ambulansist.

Pyecceetiäđu arkkádâhân lii tárguttäs
finniđ meid **njääłmi tiervâsvuotâhuolâttäs
tiäđuid,**
moh uáinojeh meid Omakanta-palvålusâst.
Mieldi láá jo syergi stuárráamus tuáimeeh,
já uccâ pänitipšosajattuvah
väldih palvålus kiävtun kuulood.

Soti-uđâsmittem

Kanta-palvålusah láá jo tääl merhâšittee uási
sosiaa- já tiervâsvuotâpalvålusáid Suomâst.
Sosiaa- já tiervâsvuotâpalvålusâi uđâsmittem
mield tiäđuh kalgeh jotteeđ
tuáimest nuubán, já Kanta-palvålusah
taheh tom máhđulâžžân oles enâmist.

Soti-uđâsmittem puáhtá meid
maidnii uđđá Kanta-palvålussáid.
Puoh merhâšitteemus nubástus kulá toos,
ete aalmugjesâneh pyehtih jieš valjiđ
jiejjäs sosiaa- já tiervâsvuotâkuávdáá.
Valjim puáhtá puátteevuodâst
ráhtiđ Omakanta-palvålus peht.
Valjim keččâleh uásist eennâm
čohčuv 2018.

Mast mun finniim lasetiäduid?

- omakanta.fi
- kanta.fi
- Mangii kojädum kočâmušah: kanta.fi/ukk
- Adde macättäs já kojäd: kanta.fi/palaute
- Sosiaal- já tierväsvuotâhuolättäs ohtâduvah
- Apteekeh

Kanta-palvâlusâid rähtih ohtsâšpargoost sosiaal- já tierväsvuotâministeriö STM, Tierväsvuotâ já pyreestvaijeem lăjädäs THL, AIL Kanta-palvâlusah, Valvira já Aalmugregisterkuävdäs

kanta.fi